Universiteti i Mjekësisë, Tiranë

Universiteti i Tiranës

UNIVERSITETI I MJEKSISË TIRANË
FAKULTETI I MJEKSISË

FAKULTETI I EKONOMISË
Universiteti i Tiranës

PROGRAM STUDIMI

MASTER PROFESIONAL NË MENAXHIM SHËNDETËSOR

TETOR 2017

Me mbështetjen e

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Agjencia Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim SDC

HAP
health for all project

Program studimi

MASTER PROFESIONAL
NË MENAXHIM SHËNDETËSOR

Tetor 2017

Përmbajtja

Përmbledhja e programit 5

Pse është i nevojshëm ky program? 5

Qëllimi i programit “Master Profesional në Menaxhim Shëndetësor” 5

Përfitimet që sjell programi 6

Përmbajtja e programit 6

Organizimi i programit 7

Vlerësimi i studentit 7

Stafi akademik në programin “Master Profesional në Menaxhim Shëndetësor” 8

Programi i “Master Profesional në Menaxhim Shëndetësor” 9

Moduli 1: Ekonomi shëndeti 9

Moduli 2: Menaxhim Shëndetësor 11

Moduli 3: Statistikë 13

Moduli 4: Financa dhe kontabiliteti i kujdesit shëndetësor 14
4.1. Financa në kujdesin shëndetësor 14
4.2. Kontabiliteti në kujdesin shëndetësor 14

Moduli 5: Përcaktorët socialë dhe mjedisorë të shëndetit 16
5.1. Shëndeti mjedisor 16
5.2. Përcaktorët socialë dhe të sjelljes të lidhur me shëndetin 18

Moduli 6: Epidemiologji 20

Moduli 7: Menaxhimi i sistemeve të informacionit & monitorim-vlerësimi 21
7.1. Menaxhimi i sistemeve të informacionit në shëndetësi 21
7.2. Monitorim-vlerësimi në shëndetësi 23

Moduli 8: Lidership dhe aftësi komunikimi 24
8.1. Lidership 24
8.2. Aftësi Komunikimi 26

Moduli 9: Organizimi i sistemit shëndetësor 27

Moduli 10: Menaxhimi i burimeve njerëzore 28

Aneksi 1: Plani mësimor i programit të studimit
“Master Profesional në Menaxhim Shëndetësor” 29

Përmbledhja e programit

Programi “Master Profesional në Shëndet Publik” do të realizohet nga një bashkëpunim i ngushtë midis dy Universiteteve: Universitetit të Mjekësisë, Tiranë (nëpërmjet Departamentit të Shëndetit Publik në Fakultetin e Mjekësisë), dhe Universitetit të Tiranës (nëpërmjet Departamentit të Menaxhimit në Fakultetin e Ekonomisë). Diploma do të lëshohet nga Fakulteti i Mjekësisë, Universiteti i Mjekësisë, Tiranë.

Pse është i nevojshëm ky program?

Ky program i ofruar nga bashkëpunimi i 2 universiteteve publike përbën një eksperiencë unike për të marrë edukim në fushën e menaxhimit të organizatave të kujdesit shëndetësor për profesionistët shëndetësorë dhe jo, që që kanë rol drejtues në organizata shëndetësore dhe për ato që aspirojnë të kenë këtë rol në të ardhmen. Mjedisi i kujdesit shëndetësor është duke u bërë gjithnjë e më tepër konkurues dhe kompleks lidhur me çështjet e financimit dhe menaxhimit. Nga ana tjetër, ofruesit e kujdesit shëndetësor përveç menaxhimit të pacientëve, aktualisht janë të përfshirë gjithnjë e më shumë edhe në çështjet e menaxhimit të burimeve të sistemit shëndetësor të tilla si njerëzore, finaciare, të informacionit, të infrastrukturës dhe teknologjisë mjekësore. Në këto kushte, nevoja që sistemi universitar publik të ofrojë në mënyrë sistematike një kurs masteri profesional në fushën e menaxhimit shëndetësor është bërë kritike.

Qëllimi i programit “Master Profesional në Menaxhim Shëndetësor”

Ky program studimi synon zhvillimin dhe/ose forcimin e kapaciteteve në menaxhim, planifikim dhe administrim të organizatave të kujdesit shëndetësor të të gjitha niveleve të sistemit shëndetësor. Ai ofrohet për të gjithë profesionistët që janë pjesë e strukturave drejtuese dhe ose menaxhuese të organizatave të kujdesit shëndetësor
ose që aspirojnë të punojnë në pozicione tw tilla, me qëllim për t’i aftësuar më tej ose bërë gati për një menaxhim më efektiv të organizatave të kujdesit shëndetësor.

Përfitimet që sjell programi

- Aftësi lidershipi dhe rritje e bashkëpunimit efektiv në mjediset e organizatave shëndetësore.

- Kuptim i thelluar i faktorëve që shkaktojnë disfunksionimin organizativ, dhe se cilët faktorë mund të parandalohen dhe si, si mund të neutralizohen dhe minimizohen ato që ndodhin

- Zotërim i fjalorit dhe zhvillim i aftësive menaxhuese të organizatës shëndetësore, që në pjesën më të madhe janë të zbatueshme për menaxhimin e çdo lloj strukture shëndetësore.

- Zhvillim dhe rritje profesionale përmes një ndërveprimi të ngushtë midis pedagogëve dhe kolegëve.

Përmbajtja e programit

Plani mësimor i programit "Master Profesional në Shëndet Publik" është i përbërë nga 10 module (të cilat përfshijnë 14 lëndë) dhe teza finale, të përshkruara si më poshtë:

1. Ekonomi shëndeti
2. Menaxhim shëndetësor
3. Statistikë
4. Financë dhe kontabilitet i kujdesit shëndetësor
4.1. Financë në kujdes shëndetësor
4.2. Kontabilitet në kujdes shëndetësor
5. Përcaktorët socialë dhe mjedisorë të shëndetit
5.1. Shëndeti mjedisor
5.2. Përcaktorët socialë dhe të sjelljes të lidhur me shëndetin
6. Epidemiologji
7. Menaxhim i sistemeve të informacionit në shëndetësi & monitorimi dhe vlerësimi
7.1. Menaxhim i sistemeve të informacionit në shëndetësi
7.2. Monitorimi dhe vlerësimi
8. Lidership dhe aftësi komunikimi
8.1. Lidership
8.2. Aftësi komunikimi
9. Organizim i sistemit shëndetësor
10. Menaxhim i burimeve njërëzore

Plani mësimor paraqitet në mënyrë më të detajuar në Aneksin 1.

Organizimi i programit

Ky program studimi është me kohë të plotë dhe do të zgjasë një vit akademik (dy semestra). Ai do të fillojë për herë të parë në fillim të vitit akademik 2017-2018. Numri total i ECTS është 60 ose 1500 orë mësimore pune nga ana e studentëve. Mësimi do të zhvillohet çdo ditë, në mjediset e Departamentit të Shëndetit Publik, në Fakultetin e Mjekësisë dhe në mjediset e Fakultetit të Ekonomisë, sipas orarit të paracaktuar më parë nga sekretaria mësimore.

Studentët do të pajisen me materiale mësimore, të cilat përmbajnë:

- Prezantim të leksionit në Power Point
- Përmbledhje të leksionit në shqip, punuar nga pedagogu i lëndës.
- Materiale plotësuese të përkthyera në gjuhën shqipe, që ndihmojnë studentin me më shumë informacion mbi çështjen e trajtuar gjatë mësimit.
- Materiale origjinale në gjuhë të huaj (kapituj librash, artikuj shkencorë, etj.).

Vlerësimi i studentit

Format dhe kriteret e vlerësimit të studentit përcaktohen në planin mësimor dhe në programin e lëndës, si dhe u bëhen të ditura studentëve. Vlerësimi për secilën lëndë mësimore kryhet pas përfundimit të saj. Nëse moduli përmban më shumë se një lëndë, nota e tij do të llogaritet nga mesatarja e ponderuar, e cila merr në konsideratë kreditet respektive për çdo disiplinë apo veprimtari tjetër formuese.

Shkalla e përvetësimit të programit mësimor vlerësohet me sistemin prej dhjetë notash. Nota më e vogël kaluese është 5 (pesë).

Stafi akademik në programin “Master Profesional në Menaxhim Shëndetësor”

Programi “Master Profesional në Menaxhim Shëndetësor” drejtohet nga Departamenti i Shëndetit Publik në Fakultetin e Mjekësisë, dhe nga Departamenti i Menaxhimit në Fakultetin e Ekonomisë.

Koordinatorë të programit

1. Prof. Enver Roshi
2. Prof. Shyqyri Llaci

Stafi akademik i programit:

1. Prof. Enver Roshi	Fakulteti i Mjekësisë
2. Prof. Shyqyri Llaci	Fakulteti i Ekonomisë
3. Prof. Bajram Hysa	Fakulteti i Mjekësisë
4. Prof. Eduard Kakarriqi	Fakulteti i Mjekësisë
5. Prof. Genc Burazeri	Fakulteti i Mjekësisë
6. Prof. Asc. Adriatik Gabrani	Fakulteti i Mjekësisë
7. Prof. Besa Shahini	Fakulteti i Ekonomisë
8. Prof. Elizana Petrela	Fakulteti i Mjekësisë
9. Prof. Asc. Loreta Kuneshka	Fakulteti i Mjekësisë
10. Prof. Asc. Edlira Luci	Fakulteti i Ekonomisë
11. Prof. Ingrid Shuli	Fakulteti i Ekonomisë
12. Prof. Asc Jolanda Hyska	Fakulteti i Mjekësisë
13. Prof. Asc. Adrian Hoxha	Fakulteti i Mjekësisë
14. Prof. Gentiana Qirjako	Fakulteti i Mjekësisë
15. Prof. Asc. Alban Ylli	Fakulteti i Mjekësisë
16. Prof. Kozeta Sevrani	Fakulteti i Ekonomisë
17. Dr. Shk. Petrit Dollani	Fakulteti i Ekonomisë
18. Dr. Shk. Gentian Shaqiri	Fakulteti i Ekonomisë
19. Prof. Asc. Ervin Demo	Fakulteti i Ekonomisë
20. Dr. Shk. Fatma Jaupi	Fakulteti i Ekonomisë
21. PhD. Ervin Toçi	Fakulteti i Mjekësisë
22. Prof. Asc. Zana Koli	Fakulteti i Ekonomisë
23. MBA Martin Serreqi	Fakulteti i Ekonomisë

Programi i "Master Profesional në Menaxhim Shëndetësor"

Moduli 1: Ekonomi shëndeti

Titulli i lëndës: **Ekonomi shëndeti**

Pedagogu: Prof. Bajram Hysa

Nr. ECTS: 5 (pesë)

Përshkrimi i lëndës

Ky modul prezanton konceptet e ofertës dhe kërkesës dhe marketet e tyre të ndërveprimit, dhe përshkruan rëndësinë e tregjeve dhe çështjeve të barazisë në kujdesin shëndetësor dhe promovimin e shëndetit të mirë. Moduli ofron përshkrime të përparësive dhe disavantazheve të qasjeve të ndryshme për financimin e shërbimeve shëndetësore dhe ofruesve të pagesave. Studentët gjithashtu do të prezantohen me metodat kryesore të vlerësimit ekonomik (kosto-efektiviteti dhe analiza kosto-përfitim) dhe do të ofrohen shembuj të aplikimit të tyre të mundshëm në vendimmarrjen e kujdesit shëndetësor. Duke përdorur një qasje të aplikuar, moduli synon të ofrojë njohuri themelore të mjaftueshme për të kuptuar kontributin kryesor të ekonomisë shëndetësore. Moduli gjithashtu siguron bazën për module të avancuara të studimeve ekonomike në shëndetësi, për studentët të cilët janë të interesuar për njohuri më të thella.

Objektivat e lëndës

Objektivat e këtij moduli janë:

- T'u paraqesë studentëve konceptet dhe metodat e ekonomisë shëndetësore lidhur me politikat, planifikimin dhe financimin e shërbimeve të kujdesit shëndetësor.
- T'u mundësojë studentëve vlerësimin e aspekteve sasiore të efektivitetit dhe analizës së kostos së shërbimeve dhe rishikimeve sistematike.

Rezultatet e pritshme

Pas përfundimit të këtij moduli, studentët do të jenë në gjendje:

- Të kenë një kuptim të teknikave ekonomike që zakonisht përdoren në sistemet shëndetësore.
- Të kenë njohuri rreth modeleve dhe metodave për të vlerësuar efektivitetin, kosto-efektivitetin, kosto-përfitimin dhe kosto-dobinë.
- Të kenë njohuri rreth metodave për rishikimin sistematik dhe përzgjedhjen e praktikave më të mira.
- Të shpjegojnë konceptet themelore të financimit të shëndetësisë dhe zbatimin e tyre në mjediset e vendeve me të ardhura të ulëta dhe të mesme.

- Të përshkruajnë dhe vlerësojnë sistemet e financimit të shëndetësisë në vendet me të ardhura të ulëta ose të mesme.
- Të kuptojnë aspektet sasiore të efektivitetit, efektivitetit të kostos dhe analizës së kostos së shërbimeve dhe të rishikimeve sistematike.
- Të kuptojnë vështirësitë dhe grackat në hulumtimet ndërkombëtare dhe ndërrajonale.
- Të jenë në gjendje të zbatojnë konceptet, modelet dhe metodat e benchmarking.
- Të reflektojnë në mënyrë kritike marrëdhëniet mes shëndetit dhe zhvillimit ekonomik.
- Të komunikojnë në mënyrë profesionale me hulumtuesit, ekspertët e shëndetësisë dhe politikbërësit, në lidhje me çështjet e ekonomisë shëndetësore.

Moduli 2: Menaxhim Shëndetësor

Titulli i lëndës: **Menaxhim shëndetësor**

Pedagogu: Prof. Asc. Adriatik Gabrani
Prof. Shyqyri Llaci

Nr. ECTS: 6 (gjashtë)

Përshkrimi i lëndës

Lënda e Manaxhimit shëndetësor u jep studentëve konceptet dhe njohuritë themelore të manaxhimit modern, në epokën e globalizimit dhe në kushtet e një tregu global. Lënda ka për qellim te trajtojë mënyrën se si një kompani/institucion drejtohet dhe se si ndikon kjo në marrëdhëniet midis aktorëve të tjerë organizativë. Kjo lëndë studion funksionin dhe impaktin e manaxhimit në organizatë, si dhe në vlerësimin e efektivitetit dhe arritjen e objektivave. Nëpërmjet kësaj lënde studentët do të njohin funksionet manaxheriale si edhe aplikimin e tyre në praktikën e punës manaxheriale në organizatën apo institucionin e sëendetit si spitale, qendra trajtimi mjekesor apo instutucione publike.

Ky kurs i ri është projektuar për studentët e programit master në manaxhim shëndetësor, duke përfshirë studentët e diplomuar, stazhierët, drejtuesit aktualë ose të ardhshëm, si dhe aktorë të tjerë me interes të përgjithshëm në manaxhimin në sektorin shëndetesor duke pasur parasysh specifikat, por duke synuar aplikimin e parimeve të manaxhimit në sektorin privat. Përvoja në punë përbën një avantazh por pavarësisht nga kjo syllabusi është hartuar të jetë i asimilueshëm edhe nga ata studntë që kanë background të ndryshëm nga ai ekonomik. Sesionet e orëve do të jetë një kombinim i prezantimeve/leksioneve, çështjes dhe diskutimit të temave dhe shpjegimeve të synuara për demonstrimin në sensin praktik. Gjatë të gjithë kursit, do të fokusohemi në vlerësimin e efektivitetit të roleve dhe përgjegjësive të manaxherit, të funksioneve manaxheriale si organizim, planifikim, motivim dhe kontroll duke kuptuar avantazhet dhe disavantazhet, duke njohur implikimet e sjelljeve dhe veprimeve dhe duke zhvilluar aftësitë për trajtimin e situatave të vështira gjatë manaxhimit. Manaxhimi është shkencë dhe art dhe si i tillë kërkon kombinim të formimit akademik me situatat dhe rastet studimit të cilat do të jenë pjesë e përhershme e punës në auditor.

Objektivat e lëndës

Objektivat kryesore të kursit janë:

- Të pajisë studentët me njohuritë bazë mbi rolet dhe funksionet e një manaxheri në një organizatë apo instutucioni publik
- Të analizojë në mënyrë të detajuar mjedisin në të cilin operojnë organizatat me qëllim që vendimet manaxheriale të jenë me një nivel të lartë efektiviteti manaxherial.
- Të orientojë studentët që të dinë të përdorin në mënyrë racionale teknikat ndihmëse në funksion të përmirësimit të cilësisë së manaxhimit.
- Ta aftësojë studentin që njohuritë e fituara gjatë këtij kursi t'i përdore në funksion të formimit të tij dhe njëkohësisht të orientohet me sukses në praktikat e punës manaxheriale

Rezultatet e pritshme

Në përfundim të studimit të kësaj lënde studenti duhet të jetë në gjendje :
- të kete përvetësuar konceptet baze të manaxhimit
- të përdorë aspekte të teorisë së manaxhimit sipas specifikave të mjedisit në fushën e shendetit
- të realizojë praktikisht motivim të diferencuar të stafit në mjedisin e punës
- të dijë të aplikojë në praktikën e punës manaxheriale funsionet bazë dhe rolet e manaxherit në përputhje me kërkesat dhe sfidat që parashtrojnë institucionet e shëndetit publik dhe mjedisi në këtë fushë.
- të realizojë analiza kritike të problemeve dhe sfidave bashkëkohore menaxheriale
- të-përmirësojë aftësitë e prezantimit të punëve individuale dhe në grup
- të realizojë komunikimin si lider në relacion me pasuesit dhe jo si manaxher me vartësit

Moduli 3: Statistikë

Titulli i lëndës: **Statistikë**
Pedagogu: Prof. Besa Shahini
Prof. Elizana Petrela
Prof. Asc. Loreta Kuneshka
Nr. ECTS: 5 (pesë)

Përshkrimi i lëndës

Lënda synon të pajisë studentët me formimin e duhur statistikor për të kuptuar, analizuar dhe për të marrë vendimet e duhura në menaxhimin e një prej sektorëve më jetikë të realitetit, siç është ai i kujdesit shëndetësor.
Njohuritë që studentët do të marrin në këtë modul, do t'u shërbejnë si guidë për të ndërmarrë vendime në fushën e menaxhimit shëndetësor, të bazuara në metoda dhe teknika shkencore statistikore.
Temat e këtij moduli do të adresojnë koncepte dhe procedura të përshtatshme për aplikimin e metodave dhe teknikave të ndryshme statistikore. Kjo do të pasohet nga aplikimi i këtyre metodave në problemet reale të menaxhimit ekonomik dhe social të sektorit të shëndetësisë.

Objektivat e lëndës

Objektivat e këtij moduli janë:

- Të kuptohet rëndësia e statistikës në fushën e menaxhimit.
- Të pajisen studentët me njohuritë e duhura, si të mbledhin, organizojnë, përpunojnë, analizojnëdhe të interpretojnë të dhënat.
- Të zhvillohen aftësitë e studentëve për të identifikuar teknikat e duhura statistikore për analizën e të dhënave.
- Të përdoret një program kompjuterik (SPSS) për analizën e të dhënave.
- Të kuptohet, ku, kur dhe si do të aplikohet metoda e përshtatshme statistikore në situata të ndryshme vendimmarrjeje menaxhuese në biznes, ekonomi dhe në sektorin e shëndetësisë.

Rezultatet e pritshme

Në përfundim të këtij kursi, pritet të jetë realizuar:

- Aftësimi i studentëve për të përdorur shifrat dhe faktet në procesin e analizës dhe të vendimmarrjes.
- Aftësimi i studentëve për të ndërtuar dhe realizuar një pyetësor gjatë një proces vrojtimi.
- Aftësimi i studentëve për të përdorur programin kompjuterik SPSS.
- Aftësimi i studentëve për të realizuar zgjedhjen e duhur në popullatë në cilësi dhe në madhësi.
- Aftësimi i studentëve për të përdorur një bazë të dhënash statistikore, dhe për të përzgjedhur treguesit e duhur për të argumentuar analizat statistikore.
- Aftësimi i studentëve për një paraqitje të drejtë dhe lehtësisht të kuptueshme të treguesve dhe metodave të ndryshme statistikore.
- Aftësimi i studentëve për të testuar hipoteza dhe për të marrë vendime eficçente menaxhuese.
- Aftësimi i studentëve për të kuptuar lidhjen mes variablave dhe për të menaxhuar me sukses bashkëveprimin e faktorëve mbështetur në teknika shkencore statistikore.

Moduli 4: Financa dhe kontabiliteti i kujdesit shëndetësor

Titulli i lëndës:
4.1. Financa në kujdesin shëndetësor
4.2. Kontabiliteti në kujdesin shëndetësor

Pedagogu:	Prof. Asc. Edlira Luci
	Prof. Ingrid Shuli
Nr. ECTS:	6 (gjashtë)

Përshkrimi i lëndës

Lënda synon të pajisë studentët me formimin e duhur financiar e kontabël për të kuptuar, analizuar dhe për të marrë vendimet e duhura në menaxhimin e një prej sektorëve më jetik të realitetit, siç është ai i kujdesit shëndetësor. Lënda synon të pajisë studentët me njohuri të përgjithshme mbi teknikat dhe mjetet me të përdorura për menaxhimin financiar të kujdesit shëndetësor, menaxhimin e parave, mbajtjen e regjistrimeve kontabël, njohjen e analizën e pasqyrave financiare, investimet kapitale, përcaktimin e kostove dhe përdorimin e informacionit të kostove për vendimmarrje, buxhetimin dhe matjen e performancës, vendosjen e çmimeve në sektorin e shëndetësisë, etj.
Njohuritë që studentët do të marrin në këtë modul, do t'u shërbejnë si guidë për të ndërmarrë vendime në fushën e menaxhimit shëndetësor, të bazuara në metoda dhe teknika shkencore të financës e të kontabilitetit..
Temat e këtij moduli do të adresojnë koncepte dhe procedura të përshtatshme për aplikimin e metodave dhe teknikave të ndryshme të financës e të kontabilitetit. Kjo do të pasohet nga aplikimi i këtyre metodave në problemet reale të menaxhimit ekonomik dhe social të sektorit të shëndetësisë.
Lënda ka një ndërthurje të aspekteve teorike me ato praktike, duke bërë që të rritet aftësia e studentëve për një përdorim efikas të njohurive të marra në fushën e financës dhe të kontabilitetit.

Objektivat e lëndës

Objektivat e këtij moduli janë:

- Të kuptohet rëndësia e menaxhimit financiar në sektorin e kujdesit shëndetësor.
- Të pajisen studentët me njohuritë e duhura lidhur me ndërtimin e pasqyrave financiare në sektorin e kujdesit shëndetësor, me identifikimin e teknikave të duhura të kontabilitetit të transaksioneve në sektorin e kujdesit shëndetësor.
- Të zhvillohen aftësitë e studentëve për të përcaktuar vlerën në kohë të parasë dhe vendimmarrjen për investime.
- Të njohin teknikat bashkëkohore të analizës së pasqyrave financiare si: analiza e raporteve financiare të likuiditetit, aftësisë paguese e të përfitueshmërisë.
- Të kuptohet sesi duhet të jetë cikli operativ dhe kapitali punues i sektorit të kujdesit shëndetësor, dhe sesi duhet të menaxhohet paraja në këtë sektor.
- Të aftësohen për të kuptuar mënyrat e financimit të kapitalit, etj.

Rezultatet e pritshme

Në përfundim të këtij kursi, pritet të jetë realizuar:

- Aftësimi i studentëve për të kuptuar problemet e menaxhimit financiar të sektorit të kujdesit shëndetësor.
- Aftësimi i studentëve për të evidentuar transaksionet e një njësie të sektorit të kujdesit shëndetësor dhe për të ndërtuar pasqyrat financiare të këtij sektori.
- Aftësimi i studentëve për të përdorur konceptet e vlerës në kohë të parasë në vendimmarrje të këtij sektori.
- Aftësimi i studentëve për të realizuar analizën e pasqyrave financiare duke përdorur metodat bashkëkohore.
- Aftësimi i studentëve për të kuptuar e përdorur mënyrat e financimit të kapitalit.
- Aftësimi i studentëve për përdorimin e informacionit të kostove për vendimmarrje specifike.

Moduli 5: Përcaktorët socialë dhe mjedisorë të shëndetit

Titulli i lëndës: **5.1. Shëndeti mjedisor**
Pedagogët: Prof. Asc. Jolanda Hyska
Prof. Asc. Adrian Hoxha
Nr. ECTS: 3 (tre)

Përshkrimi i lëndës

Shëndeti mjedisor është dega e shëndetit publik që ka të bëjë me të gjitha aspektet e mjedisit natyror dhe të ndërtuar që mund të ndikojnë në shëndetin e njeriut. Ajo "… trajton të gjithë faktorët fizikë, kimikë dhe biologjikë të jashtëm të një personi, dhe të gjithë faktorët e lidhur me sjelljet që përfshijnë vlerësimin dhe kontrollin e atyre faktorëve mjedisorë që mund të ndikojnë potencialisht në shëndet" (OBSH 2016)

Ky kurs jep një pasqyrë të disa prej sfidave më të rëndësishme dhe aktuale të shëndetit të njeriut nga faktorët e rrezikut mjedisor dhe profesional, dhe mëson njohuritë themelore dhe aftësitë ndërdisiplinore të përdorura për të vlerësuar, kontrolluar dhe parandaluar ato. Studentët do të trajtojnë kërcënimet specifike dhe do të paraqesin edhe kërcënime të reja mjedisore. Vëmendje do t'i kushtohet edhe kuptimit të modeleve të sëmundjes, llojeve të rrezikut dhe klasifikimeve, rrugëve të ekspozimit, vlerësimit të rrezikut dhe kornizave legjislative dhe institucionale për rregullim.

Objektivat e lëndës

Ky modul synon të rrisë njohuritë, aftësitë dhe qëndrimet në shëndetin mjedisor, nëpërmjet:

- Përvetësimit të njohurive bazë mbi metodat e ndryshme të aplikuara në fushën e shëndetit mjedisor.
- Kuptimit të rëndësisë së ekspozimit ndaj rrezikut mjedisor në pasojat rrjedhëse me efekte negative për shëndetin e njeriut, përveç efekteve negative në mjedis.
- Aftësimit për të njohur dhe identifikuar agjentët kryesorë mjedisorë të lidhur me ajrin, ujin, ushqimin dhe vendbanimin; mekanizmat me të cilat këta agjentë ndërveprojnë me sistemet biologjike dhe ushtrojnë efekte negative të shëndetit.
- Aftësimit për të identifikuar dhe përcaktuar hapat në procesin e vlerësimit të rrezikut, dhe për të përshkruar menaxhimin e rrezikut nën një qasje shumëdisiplinare.

Rezultatet e pritshme

Pas përfundimit të këtij moduli, studentët do të jenë në gjendje:

- Të shpjegojnë se çfarë është shëndeti mjedisor, lidhja me shkencat e tjera shëndetësore.
- Të identifikojnë rreziqet mjedisore dhe të përshkruajnë rrugët me të cilat njerëzit janë të ekspozuar ndaj këtyre agjentëve.
- Të përshkruajnë kategoritë kryesore të përcaktorëve të shëndetit mjedisor që ndikojnë në shëndetin e popullatës.
- Të identifikojnë çështje të shëndetit mjedisor specifik për popullatën e ndjeshme dhe të prekshme.
- Të njohin shoqërimin e efekteve negative të shëndetit me stresorët e zakonshëm mjedisorë të mjedisit.

- Të shpjegojnë mekanizmat e përgjithshme të toksicitetit në nxjerrjen e një përgjigjeje toksike ndaj ekspozimeve të ndryshme mjedisore.
- Të shpjegojnë metodat aktuale të vlerësimit të rrezikut mjedisor.
- Të përshkruajnë mënyrat për vlerësimin, parandalimin dhe menaxhimin e rreziqeve mjedisore që paraqesin rrezik për shëndetin dhe sigurinë njerëzore.
- Të identifikojnë se si rreziku i perceptuar ndikon në qasjet e përdorura për të menaxhuar rreziqet e shëndetit mjedisor.
- Të përshkruajnë çështje të ndryshme mjedisore, si dhe të japin mendime të vlefshme për menaxhimin e rreziqeve.

Moduli 5: Përcakorët socialë dhe mjedisorë të shëndetit

Titulli i lëndës: **5.2. Përcaktorët socialë dhe të sjelljes të lidhur me shëndetin**
Pedagogu: Prof. Gentiana Qirjako
Prof. Asc. Alban Ylli
Nr. ECTS: 3 (tre)

Përshkrimi i lëndës:

Gjatë këtij kursi, studentët do të eksplorojnë mbi përcaktorët shoqërorë dhe ato të sjelljes së lidhur me shëndetin, dhe do të analizojnë domethënien e tyre për profesionistët e shëndetit publik në mjediset e komunitetit vendas dhe ndërkombëtar.

Përcaktorët socialë të shëndetit janë kushtet shoqërore, faktorët dhe sistemet që i vendosin njerëzit nga grupe të ndryshme sociodemografike dhe socioekonomike (klasa sociale, gjinia, raca /etnia dhe vendi i lindjes) në rrezik të diferencuar të shëndetit të dobët dhe vdekshmërisë së parakohshme.

Përcaktorët e sjelljes së lidhur me shëndetin janë sjelljet njerëzore që ndikojnë në rrezikun e marrjes së sëmundjeve dhe përjetimin e shëndetit të dobët.

Objektivat e lëndës

Qëllimi i këtij moduli është të sigurojë një pasqyrë të teorive dhe parimeve që mund të përdoren për të shpjeguar se si faktorët socialë dhe sjelljet njerëzore ndikojnë në shëndet. Kursi do të përqendrohet në përcaktorët shoqërorë dhe në sjelljen e shëndetit, dhe do të përfshijë angazhimin aktiv me mjedisin ndërsa shqyrtojmë shkaqet dhe rrugët për shëndetin dhe sëmundjet.

Specifikisht, moduli synon të rrisë dhe të përmirësojë njohuritë, aftësitë dhe qëndrimet mbi përcaktorët e shëndetit, nëpërmjet:

- Përvetësimit të njohurive bazë mbi përcaktorët socialë dhe të sjelljes së lidhur me shëndetin.
- Kuptimit të rolit që kanë përcaktorët socialë dhe të sjelljes në pabarazitë në shëndet.
- Aftësimit për të identifikuar rolin e çdo përcaktori social dhe të sjelljes në pasojat shëndetësore.

Rezultatet e pritshme

Pas përfundimit të këtij moduli, studentët do të jenë në gjendje:

- Të përcaktojnë termin "përcaktorët socialë dhe të sjelljes të lidhur me shëndetin".
- Të analizojnë, interpretojnë dhe paraqesin të dhëna të bazuara në evidenca mbi përcaktorët socialë dhe të sjelljes së shëndetit.
- Të diskutojnë se si faktorët socialë dhe të sjelljes influencojnë shëndetin, pasojat dhe pabarazitë shëndetësore.
- Të shpjegojnë dallimin midis strategjive të parandalimit të "rrezikut të lartë" dhe "popullatave".
- Të përcaktojnë termin "SES (Socio-Economic_Status) gradient në shëndetësi" dhe të diskutojnë shpjegime alternative për të.

- Të përshkruajnë mekanizmat dhe rrugët përmes të cilave të ardhurat dhe arsimi ndikojnë në rezultatet shëndetësore.
- Të dallojnë ndryshimet midis koncepteve të pabarazisë në të ardhura, privimit absolut dhe atij relativ.
- Të diskutojnë evidencat empirike që lidhin pabarazinë e të ardhurave me shëndetin e popullatës dhe debatet/polemikat në këtë fushë.
- Të analizojnë shembujt e diskriminimit racial në nivele të ndryshme të veprimit (institucional, ndërpersonal, internacional).
- Të përcaktojnë dhe dallojnë konceptet e "rrjeteve sociale" dhe "mbështetjes sociale".
- Të diskutojnë rolin e balancës së punës/jetës në shëndetin e punonjësve.

Moduli 6: Epidemiologji

Titulli i lëndës: **Epidemiologji**
Pedagogu: Prof. Genc Burazeri
Prof. Enver Roshi
Nr. ECTS: 6 (gjashtë)

Përshkrimi i lëndës

Lënda e epidemiologjisë është e rëndësishme pasi ajo i njeh studentët me çështjet kryesore që kanë të bëjnë me determinantët e shëndetit. Njohja dhe studimi shkencor i këtyre faktorëve luan një rol të jashtëzakonshëm për të kuptuar procesin e shëndetit dhe sëmundjes, si dhe për të marrë masa për parandalimin e tyre apo përmirësimin e situatave problematike. Në këtë kontekst është e rëndësishme që studentët të njohin parimet e dizenjimit të studimeve epidemiologjike, drejtimin e tyre dhe analizën e të dhënave, si dhe t'u ofrohen atyre eksperienca praktike dhe të nxitet vlerësimi kritik i parimeve që mbulon lënda.

Objektivat e lëndës

Lënda e epidemiologjisë synon ti njohë studentët me parimet dhe konceptet bazë të shkakësisë, lidhjet midis shkakësisë dhe sëmundjes, determinantët e sëmundjes, spektrin e sëmundjes, dhe nëpërmjet saj të jenë në gjendje të hartojnë parimet bazë të parandalimit, si edhe të njihen me madhësitë matëse të sëmundshmërisë e vdekshmërisë, tipeve të studimit, të njohin avantazhet dhe disavantazhet kryesore të studimeve epidemiologjike, të jenë në gjendje të njohin dhe të shpjegojnë testet diagnostikuese, madhësitë matëse të impaktit dhe të asocimit, si dhe në fund të jenë në gjendje të diferencojnë një studim eksperimental nga studimet e tjera, duke bërë dhe një analizë kritike të tyre.

Rezultatet e pritshme

Në fund të modulit, studentët duhet të jenë të aftë:

- Të përshkruajnë karakteristikat kryesore të dizenjimeve të studimeve epidemiologjike (përfshirë studimin kros-seksional, rast-kontroll, kohort dhe eksperimental) dhe përdorimin e tyre, dhe aty ku është e përshtatshme, të identifikojnë dhe kuantifikojnë faktorët e rrezikut.
- Të përshkruajnë burimet e biaseve (gabimeve sistematike) në studimet epidemiologjike dhe metodat për shmangien/minimizimin e tyre.
- Të aplikojnë parimet e dizenjimit të studimeve (përfshirë metodat për shmangien e biaseve), në përputhje me mundësitë praktike, etike dhe ekonomike, për përcaktimin e detajeve të dizenjimit të studimeve epidemiologjike për probleme të caktuara.
- Të aplikojnë dhe të kuptojnë metodat deskriptive dhe krahasuese të analizës së të dhënave epidemiologjike.
- Të vlerësojnë në mënyrë kritike raportet e studimeve epidemiologjike në terma të kritereve të bazuara te çështjet e mësipërme.

Moduli 7: Menaxhimi i sistemeve të informacionit & monitorim-vlerësimi

Titulli i lëndës:
7.1. Menaxhimi i sistemeve të informacionit në shëndetësi
Pedagogu: Prof. Kozeta Sevrani
Nr. ECTS: 3 (tre)

Përshkrimi i lëndës

Lënda është konceptuar për t'u dhënë studentëve të MPMSH njohuri të përgjithshme në lidhje me sistemet e informacionit në sitemin shëndetësor, si dhe për të përgatitur profesionistë të informacionit shëndetësor. Njohuritë e marra gjatë trajtimit të kësaj lënde kanë të bëjnë me konceptet dhe njohuritë bazë në lidhje me sistemet e informacionit në menaxhim në një trajtim më të përgjithshëm, si dhe ato të fushës së mjekësisë në veçanti; përcaktimin dhe qëllimin e rekordeve shëndetësore, si dhe format e kontrollit; ruajtjen, përpunimin dhe shpërndarjen e informacionit mjekësor të pacientëve, si dhe çështje që lidhen me sigurinë, privatësinë, konfidencialitetin dhe ato etike e sociale.
Qëllimi i lëndës është t'u ofrojë studentëve gjithashtu një kuptim më të gjerë të sfidave me të cilat përballen drejtuesit dhe menaxherët e shëndetësisë, në përzgjedhjen dhe zbatimin e një sistemi informacioni shëndetësor. Lënda është gjithashtu e dizenjuar për të siguruar kontekstin e diskutimit në rritje në lidhje me të dhënat elektronike mjekësore, shkëmbimin e informacionit shëndetësor dhe ndikimin e tij në mjediset e brendshme dhe të jashtme që formojnë mjedisin e kujdesit shëndetësor.

Objektivat e lëndës

Objektivat e lëndës janë vendosur në mënyrë që t'u ofrojnë studentëve një kuptim të:

- Rolit të Sistemit të Informacionit /Health Information System (HIS) në organizatat e sotme shëndetësore, në kushtet e globalizmit.
- Sfidave me të cilat përballen drejtuesit dhe menaxherët e kujdesit shëndetësor në lidhje me HIS në mjedise të ndryshme institucionale.
- Zhvillimeve të teknologjive të reja të informacionit në shëndetësi/Health Information Technology (HIT) si robotikë, telemjekësi dhe media sociale, si dhe aplikimet e këtyre teknologjive nga ana e organizatave shëndetësore.
- Sfidave të implementimit të teknologjisë së informacionit shëndetësor.
- Njohjes së mjeteve dhe qasjeve të teknologjive të reja të informacionit që ndihmojnë për të komunikuar në mënyrë efektive me popullatat e ndryshme të pacientëve.
- Sesi përdoren paketat e softuerëve brenda fushës së kujdesit shëndetësor
- Shqyrtimit të çështjeve që lidhen me sigurinë, privatësinë, konfidencialitetin dhe ato etike e sociale.

Rezultatet e pritshme

Në fund të trajtimit të lëndës, studentët duhet të dinë:

- Të zhvillojnë një kuptim më të mirë të çështjeve aktuale dhe të reja në menaxhimin e teknologjisë së informacionit të kujdesit shëndetësor.
- Të përshkruajnë funksionet e përgjithshme, qëllimet dhe përfitimet e sistemeve të informacionit shëndetësor.

- Të demonstrojnë njohuri profesionale në lidhje me menaxhimin e informacionit shëndetësor (Health Information Management (HIM), si dhe për të qenë në gjendje të përshtaten me ndryshimet e tyre në mjedisin e kujdesit shëndetësor.
- Të jenë në gjendje të krahasojnë sistemet e informacionit shëndetësor sipas aftësisë së tyre, për të mbështetur kërkesat e një organizate shëndetësore
- Të identifikojnë rolet dhe përgjegjësitë profesionale në menaxhimin e informacionit shëndetësor në zhvillimin dhe mirëmbajtjen e sistemit të të dhënave shëndetësore.
- Të identifikojnë funksionet tipike të kryera nga sistemi i informacionit shëndetësor (HIS).
- Të shpjegojnë ndikimin e të dhënave elektronike të shëndetit në rezultatet e raportimit.
- Të zhvillojnë një kuptim më të mirë të arkitekturës së Teknologjisë së Informacionit (TI) për menaxhimin e informacionit të kujdesit shëndetësor, të propozojnë harduer, softuer, sistem operativ dhe konsiderata të rrjeteve të nevojshme për ruajtjen dhe përdorimin efektiv të të dhënave në organizatat shëndetësore.
- Të identifikojnë rolin e profesionistit të menaxhimit të informacionit shëndetësor në krijimin dhe mbajtjen e regjistrave elektronikë.
- Të shfrytëzojnë mjetet dhe teknikat për mbledhjen, ruajtjen, sigurimin dhe raportimin e të dhënave të kujdesit shëndetësor.
- Të kuptojnë dhe të zhvillojnë mekanizmat e duhura të matjes së performancës dhe raportimit, për të planifikuar dhe vlerësuar ndikimin e iniciativave të TI-së në mjediset e kujdesit shëndetësor.

Moduli 7: Menaxhimi i sistemeve të informacionit & monitorim-vlerësimi

Titulli i lëndës:
7.2. Monitorim-vlerësimi në shëndetësi

Pedagogu: Dr. Shk. Petrit Dollani
Nr. ECTS: 3 (tre)

Përshkrimi i lëndës

Lënda synon të pajisë studentët me njohuri të thelluara bashkëkohore, në drejtim të aspekteve teoriko-praktike që lidhen me monitorimin dhe vlerësimin e programeve në organizatat publike, si dhe ato jofitimprurëse. Programi i lëndës përfshin, ndër të tjera, trajtimin dhe sqarimin e koncepteve, të tilla si: kuadri menaxhues i matjes së performancës, procesi i projektimit dhe zbatimit të një sistemi të matjes së performancës, elementet metodologjikë të matjes së performancës, modelet logjike të programeve, matësat objektivë dhe subjektivë të performancës organizative, trajtimet sasiore dhe cilësore të performancës, lidhja ndërmjet performancës individuale kundrejt asaj organizative, menaxhimi i cilësisë, menaxhimi i performancës institucionale etj. Një vend të rëndësishëm zë edhe prezantimi e diskutimi i metodës Balanced Scorecard, duke sugjeruar edhe një aplikim të mundshëm në organizatat shëndetësore. Të gjitha njohuritë e mësipërme bazohen në arritjet më të fundit bashkëkohore në fushën e shkencave menaxhuese dhe përvojat disavjeçare të studimit të këtyre aspekteve në realitetin shqiptar.

Objektivat e lëndës

Objektivat kryesore të kursit janë:

- Kuptimi logjik i koncepteve të thelluara mbi monitorimin dhe vlerësimin e politikave dhe programeve në organizatat publike.
- Analiza e elementeve përbërës të menaxhimit të performancës së programeve.
- Analiza e avancuar e lidhjes së performancës individuale me atë organizative.
- Aftësia për të zbatuar konceptet teorike në raste studimore praktike.

Rezultatet e pritshme

Në përfundim të studimit të kësaj lënde studentët duhet të jetë në gjendje:

- Të zotërojnë njohuritë e duhura teorike dhe aftësitë praktike mbi metodat e monitorimit dhe vlerësimit të programeve në organizatat publike.
- Të përdorin në mënyrë racionale teknikat menaxhuese në funksion të përmirësimit të performancës së shërbimeve shëndetësore.
- Të monitorojnë dhe të vlerësojnë në mënyrë të pavarur programe shëndetësore publike.
- Të kenë vizionin e duhur të administratorit publik, dhe të mund të marrin përsipër detyra drejtuese në nivel të mesëm në organizata publike shëndetësore.

Moduli 8: Lidership dhe aftësi komunikimi

Titulli i lëndës: **8.1. Lidership**

Pedagogu: Prof. Shyqyri Llaci
Dr. Shk. Gentian Shaqiri

Nr. ECTS: 3 (tre)

Përshkrimi i lëndës

Lënda e lidershipit i njeh studentët me konceptet themelore të lidershipit në mjedisin e sotëm dinamik dhe me shkallë të lartë ndryshimi. Ajo e vë theksin tek elementet kryesorë të procesit udhëheqës në organizatat moderne. Një aspekt kritik i rëndësishëm i këtij cikli leksionesh është se gjatë trajtimit të lidershipit mbështetemi në disiplina të ndryshme, por asnjëra prej tyre nuk mund të përcaktojë e vetme setin e presupozimeve bazë. Duke e parë lidershipin me lente të ndryshme, i përqasemi më mirë kuptimit të thelbit të tij, dhe kështu bëhemi më të aftë për ta praktikuar atë në kontekste të ndryshme. Ky kurs i ri është projektuar për studentët e programit master në menaxhim shëndetësor, duke përfshirë studentët e diplomuar, stazhierët, drejtuesit aktualë ose të ardhshëm, si dhe aktorë të tjerë me interes të përgjithshëm në lëndën e lidershipit. Nuk pritet ose nuk është e nevojshme asnjë përvojë e mëparshme ose formim i domosdoshëm akademik për të patur rezultate të mira në kurs. Sesionet e orëve do të jenë një kombinim i prezantimeve/leksioneve, çështjes dhe diskutimit të temave dhe shpjegimeve të synuara për demonstrimin e një parimi në veprim. Gjatë gjithë kursit do të fokusohemi në vlerësimin e efektivitetit të roleve dhe përgjegjësive të liderit, duke kuptuar avantazhet dhe disavantazhet, duke njohur implikimet e sjelljeve dhe veprimeve, dhe duke zhvilluar aftësitë për trajtimin e situatave të vështira gjatë drejtimit. Lidershipi në vetvete është kontekstual, kërkon vlerësim dhe gjykim të kushteve rrethanore.

Objektivat e lëndës

Objektivat kryesore të kursit janë:

- Të pajisë studentët me njohuri të specializuara mbi konceptet bazë të lidershipit, si dhe kontributin e këndvështrimeve nga shkenca të ndryshme në përgatitjen adekuate të tyre.
- Të analizojë rolin e menaxherit në pozicionin e liderit, si dhe raportet respektive ndërmjet këtyre nocioneve të rëndësishme.
- Të orientojë studentët të zhvillojnë aftësi në aplikimin e teorive të lidershipit, të motivimit apo të mjedisit multikulturor të forcës së sotme të punës.
- Ta aftësojë studentët që të zhvillojnë aftësitë kritike për të analizuar rëndësinë dhe aplikimin praktik të komunikimit, ndryshimin organizativ dhe veçoritë përkatëse të lidershipit në mjedise të ndryshme.

Rezultatet e pritshme

Në përfundim të studimit të kësaj lënde studentët duhet të jenë në gjendje:

- Të kenë përvetësuar konceptet bazë të lidershipit.
- Të përdorin aspekte të teorisë së lidershipit sipas specifikave të mjedisit në fushën e shëndetit.
- Të realizojnë praktikisht motivim të diferencuar të stafit në mjedisin e punës.
- Të dinë të aplikojnë stile lidershipi sipas situatave dhe diferencave që parashtron mjedisi shëndetësor.

Moduli 8: Lidership dhe aftësi komunikimi

Titulli i lëndës: **8.2. Aftësi Komunikimi**

Pedagogu: Prof. Asc. Ervin Demo
Dr. Shk. Fatma Jaupi
Nr. ECTS: 3 (tre)

Përshkrimi i lëndës

Lënda synon të zhvillojë aftësitë e studentëve për të komunikuar në mënyrë efektive në çdo situatë që lidhet me aktivitetin e tyre profesional. Në mënyrë të veçantë synohet të zhvillohen aftësitë e tyre komunikuese ndërpersonale, si dhe në grup. Në këtë lëndë theksohet aspekti praktik dhe synohet përgatitja e individëve të aftë, që të përballen me realitetin e tregut të punës. Komunikimi është një koncept shumë i rëndësishëm në organizatë, dhe aftësia për të komunikuar efektivisht është një faktor kyç në arritjen e suksesit. Kjo lëndë merr në shqyrtim mjetet nëpërmjet të cilave komunikojnë individët dhe organizatat, duke treguar se si ato mund të shfrytëzohen në mënyrë efektive. Përmbajtja e lëndës përfshin: mënyrat e ndërtimit të mesazheve efektive, kontekstin profesional, kulturor dhe social të komunikimit, stimulimin e vullnetit të mirë në komunikim, analizën e komunikimit me shkrim, aftësitë komunikuese ndërpersonale, përgatitjen vizuale të prezantimeve, si dhe një numër të madh rastesh studimore

Objektivat e lëndës

- Përftimi i njohurive bashkëkohore mbi komunikimin me shkrim.
- Kuptimi i rëndësisë së komunikimit në kontekstin organizativ bashkëkohor.
- Familjarizimi me konceptet, termat bazë të komunikimit dhe mënyrat e duhura të përdorimit të tyre.
- Aftësimi për zgjedhjen e mjeteve të përshtatshme komunikuese, në varësi të situatave konkrete në organizatë.
- Përvetësimi i metodave komunikuese që çojnë në performancë të lartë të punës në grup.
- Aftësimi për përgatitjen e prezantimeve verbale të suksesshme me ndihmën e mjeteve vizuale elektronike.

Rezultatet e pritshme

Në përfundim të studimit të kësaj lënde studentët duhet të jenë në gjendje:

- Të hartojnë mesazhe efektive verbale, me shkrim dhe elektronike.
- Të përdorin të dëgjuarin efektiv dhe të përmirësojnë aftësitë e punës në grup.
- Të marrin pjesë në hartimin e raporteve apo planeve të thjeshta organizative.
- Të ndërtojnë dhe të realizojnë prezantime efektive, me mjete multimediale.
- Të realizojnë komunikimin e duhur me stakeholders.

Moduli 9: Organizimi i sistemit shëndetësor

Titulli i lëndës: **Organizimi i sistemit shëndetësor**
Pedagogu: Prof. Asc. Alban Ylli
PhD. Ervin Toçi
Prof. Eduard Kakarriqi
Nr. ECTS: 5 (pesë)

Përshkrimi i lëndës

Mënyra sesi organizohet sistemi shëndetësor i një vendi të caktuar varet nga një sërë rrethanash dhe traditash historike, kulturore, politike, ekonomike dhe sociale. Katër aktorët kryesorë në çdo sistem shëndetësor përfshijnë: qeverinë, ofruesit e shërbimeve shëndetësore, klientët/pacientët dhe siguruesit shëndetësorë. Kombinimi i caktuar i këtyre aktorëve u jep jetë sistemeve klasike të sistemit shëndetësor që njohim sot, si dhe formave hibride apo eksperimentale të sistemeve shëndetësore kudo në botë. Lënda "organizimi shëndetësor" synon të përshkruajë me detaje katër aktorët kryesorë në çdo sistem shëndetësor, duke hedhur dritë mbi mekanizmat, mbi bazën e të cilave janë krijuar modelet e sistemeve shëndetësore në vende të ndryshme, si dhe një analizë të mirëfilltë të forcave që kanë krijuar dhe vazhdojnë të krijojnë dhe të formëzojnë sistemin shëndetësor të vendit tonë.

Objektivat e lëndës

Objektivi kryesor i lëndës së organizimit shëndetësor është thellimi i njohurive në fushën e organizimit të sistemit shëndetësor të një vendi, duke përfshirë këtu institucionet, personelin, mekanizmat dhe veprimtaritë e nevojshme me të cilat sigurohet: prodhimi dhe forcimi i vazhdueshëm i shëndetit të popullatës, mbrojtja e shëndetit nga faktorët rrezikues e dëmtues, parandalimi i sëmundjeve, diagnoza e hershme e tyre tek individët e prekur, mjekimi i përshtatshëm, rehabilitimi, riaftësimi i individëve të sëmurë dhe kujdesi ndaj personave të paaftë shëndetërisht.

Rezultatet e pritshme

Në fund të modulit, studentët duhet të jenë të aftë:

- Të përshkruajnë aktorët kryesorë të sistemit shëndetësor.
- Të përshkruajnë dhe të dallojnë llojet bazë të organizimit të sistemeve shëndetësore në botë.
- Të përshkruajnë dhe të njohin karakteristikat dalluese të modeleve të ndryshme të sistemeve shendetësore.
- Të kuptojnë rolin e qeverisë në modelin shëndetësor të një vendi.
- Të kuptojnë rolin e ofruesve të shërbimeve shëndetësore në modelin shëndetësor të një vendi.
- Të kuptojnë rolin e klientëve/pacientëve në modelin shëndetësor të një vendi.
- Të kuptojnë kuptojnë rolin e siguruesve shëndetësorë në modelin shëndetësor të një vendi.
- Të vlerësojnë në mënyrë kritike sistemin shëndetësor të një vendi të caktuar dhe faktorët që përcaktojnë të tashmen dhe të ardhmen e këtij sistemi.

Moduli 10: Menaxhimi i burimeve njerëzore

Titulli i lëndës: **Menaxhim i burimeve njerëzore**
Pedagogu: Prof.Asc. Zana Koli
MBA Martin Serreqi
Nr. ECTS: 4 (katër)

Përshkrimi i lëndës

Lënda synon të pajisë studentët me njohuri të thelluara bashkëkohore, në drejtim të aspekteve teoriko-praktike që lidhen me menaxhimin e burimeve njerëzore (MBNJ) në një institucion të kujdesit shëndetësor. Programi i lëndës përfshin, ndër të tjera, trajtimin dhe sqarimin e praktikave të tilla si: organizimi dhe planifikimi i punës në organizatat e kujdesit shëndetësor, rekrutimi dhe seleksionimi i punonjësve, trajnimi dhe zhvillimi i punonjësve, menaxhimi i performancës dhe praktikat e shpërblimit, marrëdhëniet e punës dhe shëndeti, si dhe siguria e punonjësve në punë.
Kjo lëndë është konceptuar për të pajisur me njohuri dhe disa aftësi praktike në fushën e menaxhimit të burimeve njërezore, të gjithë ata që synojnë jo vetëm një pozicon specialisti apo menaxheri në burimet njerëzore, por edhe pozicionin e menaxherit të përgjithshëm në industrinë e kujdesit shëndetësor.

Objektivat e lëndës

- T'u japë studentëve konceptet dhe njohuritë për menaxhimin e burimeve njerëzore.
- Të njohë studentët me proceset, praktikat dhe sistemet që përfshihen kur organizatat synojnë të punësojnë, mbajnë dhe motivojnë burimet njerëzore.
- Të prezantojë studentët me parime e vendime në fusha të ndryshme të MBNJ.
- Të aftësojë studentët për të bërë analiza lidhur me politikat dhe praktikat e burimeve njerëzore në një organizatë, dhe për të dhënë mendime lidhur me përmirësimin e tyre.

Rezultatet e pritshme

Në përfundim të kursit, studentët:

- Do të jenë të aftë të evidentojnë rëndësinë e menaxhimit të një prej burimeve më të rëndësishme të organizatës, burimeve njerëzore.
- Do të pajisen me njohuri për funksionin e Menaxhimit të Burimeve Njerëzore dhe të kuptojnë rolin e funksionit të MBNJ-së në organizatë.
- Do të evidentojnë funksionet, praktikat dhe politikat që përfshihen në MBNJ.
- Do të realizojnë analiza kritike të problemeve dhe sfidave bashkëkohore të praktikave dhe politikave të MBNJ-së.
- Do të përmirësojnë aftësitë e prezantimit të punëve individuale dhe në grup.

Aneksi 1: Plani mësimor i programit të studimit "Master Profesional në Menaxhim Shëndetësor"

PLANI MËSIMOR

i programit të studimit të ciklit të II Viti akademik:	**Master Profesional në Menaxhim Shëndetësor** **2016-2017**	
Forma e studimit:	**me kohë të plotë**	

Orë mësimore/ 1 ECTS			
L	S	U	Dipl.
10	7.5	15	5

Nr	Lëndët	Ngarkesa e lëndëve / veprimtarive formuese							Ngarkesa mësimore sipas semestrave kur zhvillohet lënda						Semestri kur zhvillohet lënda
									Semestri I/15 javë			Semestri II/15 javë			
		A-F	ECTS	Orë gjithsej ne auditor	Leksione	Seminar	Ushtrime	Orë gjithsej jashtë auditor	Leksione	Seminar	Ushtrime	Leksione	Seminar	Ushtrime	
1	**Ekonomi shëndeti**	**A**	**5**	**60**	**30**		**30**	**65**	2		2				I
2	**Menaxhim shëndetësor**	**A**	**6**	**60**	**30**	**15**	**15**	**90**	2	1	1				I
3	**Statistikë**	**B**	**5**	**60**	**30**		**30**	**65**	2		2				I
4	**Financa dhe kontabiliteti i kujdesit shëndetësor**	**B**	**6**	**75**	**30**		**45**	**75**	2		3				I
	4.1 Financa në kujdes shëndetesor	*B*	*3*	*37.5*	*15*		22.5	37.5	*1*		*1.5*				
	4.2. Kontabilitet në kujdes shëndetësor	*B*	*3*	*37.5*	*15*		22.5	37.5	*1*		*1.5*				
5	**Përcaktuesit socialë dhe mjedisorë të shëndetit**	**B**	**6**	**75**	**30**		**45**	**75**	2		3				I
	5.1. Shëndet mjedisor	*B*	*3*	*37.5*	*15*		22.5	37.5	*1*		*1.5*				
	5.2 Përcaktuesit social dhe të sjelljes në shëndetësi	*B*	*3*	*37.5*	*15*		22.5	37.5	*1*		*1.5*				
6	**Epidemiologji**	**A**	**6**	**60**	**30**	**15**	**15**	**90**				2	1	1	II
7	**Menaxhimi i SI në shëndetësi &Monitorimi dhe vlerësimi**	**C**	**6**	**75**	**30**		**45**	**75**				2		3	II
	7.1. Menaxhimi I sistemeve të informacionit në shëndetësi		*3*	*37.5*	*15*		22.5	37.5				*1*		*1.5*	
	7.2 Monitorimi dhe vlerësimi		*3*	*37.5*	*15*		22.5	37.5				*1*		*1.5*	
8	**Lidership dhe Aftësi Komunikimi**	**C**	**6**	**75**	**30**		**45**	**75**				2		3	II
	8.1 Lidership	*C*	*3*	*37.5*	*15*		22.5	37.5				*1*		*1.5*	
	8.2 Aftësi Komunikimi	*C*	*3*	*37.5*	*15*		22.5	37.5				*1*		*1.5*	
9	**Organizimi i sistemit shëndetësor**	**C**	**5**	**60**	**30**		**30**	**65**				2		2	II
10	**Menaxhim i burimeve njërëzore**	**C**	**5**	**60**	**30**		**30**	**65**				2		2	II
11	**Teza**	**F**	**4**	**20**	**20 orë */20 hrs**			**80**				20 orë/ 20 hrs			II
	total		**60**	**680**	**300**	**30**	**330**	**820**							

*Orë të planifikuara për përgatitjen e diplomës nga studenti. Gjatë këtyre orëve (30 orë) studenti ka kontakt të vazhdueshëm me pedagogun udhëheqës si dhe orë për përgatitjen individuale (120 orë)

Ky publikim dhe programi i Masterit në Menaxhim Shëndetësor janë mbështetur nga Agjencia Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim (SDC) nëpërmjet projektit të saj Shëndet për të Gjithë (HAP)

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Agjencia Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim SDC

HAP
health for all project